

Positionspapper

Säkerhetsrådsresolution 2250

Beslutad av styrelsen för LSU 161211

Bakgrund

I december 2015 antog FN:s säkerhetsråd Resolution 2250 Youth, peace and security. Resolutionen - som är besläktad med den lite drygt 15 år gamla Resolution 1325 Women, peace and security - är den första i sitt slag om unga. Unga från hela världen har länge arbetat för att ungas roll i fredsbyggande ska uppvärderas och erkännas och för att ett dokument som detta ska komma till stånd. Resolution 2250 är ett viktigt steg i skapandet av ett nytt narrativ där unga betraktas som aktörer för förändring. Resolutioner som antas av FN:s säkerhetsråd är, till skillnad från resolutioner som antas av FN:s generalförsamling, bindande till sin karaktär. Medlemsländerna kan alltså inte välja att bortse från Säkerhetsrådets resolutioner.

Under sommaren 2015 undertecknade FNs medlemsländer en ny agenda för hållbar utveckling, Agenda 2030. Agenda 2030 är universell och ska således implementeras i samtliga länder som undertecknat agendan. Agendan utgörs av 17 mål och 169 delmål för en mer hållbar värld. Agenda 2030s sextonde mål lyder: *Främja fredliga och inkluderande samhällen för hållbar utveckling, tillhandahålla tillgång till rättvisa för alla samt bygga upp effektiva och inkluderande institutioner med ansvarsutkrävande på alla nivåer*. Detta mål tangerar alltså Resolution 2250 och understryker kopplingen mellan fredliga samhällen och inkluderande samhällen.

Agenda 2030 inbjuder och uppmuntrar också till målöverskridande insatser. Agenda 2030 blir därför ett slags ramverk inom vilket vi kan diskutera hur fred och klimat relaterar till varandra, eller fred och genus, eller fred och utbildning. Det är naturligt att placera in Resolution 2250 i denna större kontext.

Under 2017 och 2018 har Sverige en plats i FNs säkerhetsråd. Utifrån detta kan vi anta att svensk utrikespolitik kommer att ha ett särskilt fokus på freds- och säkerhetspolitiska frågor under de kommande åren.

Resolution 2250 i korthet

Dagens unga generation är den största någonsin, globalt sett. Unga utgör i många fall majoriteten av befolkningen i länder som befinner sig i väpnad konflikt. Unga är en av de grupper som drabbas hårdast av väpnad konflikt, som drivs på flykt eller berövas sina möjligheter till utbildning och goda levnadsvillkor. Resolutionen understryker betydelsen av

att unga inkluderas i processer för att skapa och upprätthålla fredliga samhällen. I resolutionen beskrivs konfliktförebyggande och fredsbyggande processer som intimt sammankopplade med ett inkluderande utvecklingsarbete, och manar medlemsländerna att särskilt identifiera och adressera social, ekonomisk, politisk, kulturell eller religiös exkludering. Det konfliktförebyggande eller fredsbyggande arbetet är således inte avgränsat till insatser som explicit handlar om fred, säkerhet eller konflikt, utan innefattar även sådant som ungas demokratiska deltagande, kapacitetsbyggande för unga och ungas levnadsvillkor. Unga definieras i resolutionen som personer i åldrarna 18-29.

LSUs position

Ett positivt fredsbegrepp

LSU talar om fred utifrån ett positivt fredsbegrepp. I freds forskning kan en tala om två huvudsakliga skolor vad gäller freds begreppet; negativ och positiv fred. Negativ fred kan lite förenklat beskrivas som motsatsen till krig. Detta tillstånd kännetecknas inte av något annat än just frånvaro av konflikt. Positiv fred handlar om att sträva efter fredliga relationer mellan människor och mellan nationer. Det som utmanar freden är inte enbart väpnad konflikt utan även strukturer i samhället som fördelar makt och möjligheter olika mellan olika samhällsgrupper, samt andra faktorer såsom klimatförändringarna. Arbeta för fredliga samhällen innefattar utifrån denna definition ett arbete mot bland annat institutionellt våld, exploatering, rasism och olika former av diskriminering. Fredsbyggande innefattar också arbete för hållbar utveckling. Fred är enligt detta synsätt inte ett tillstånd som kan uppnås utan en pågående process.

En positiv syn på unga

Gruppen unga målas ofta ut som ett problem i vårt samhälle. Unga kan utan vidare omsvep beskrivas som lata, samhällsfrånvända, bortskämda, våldsamma och oansvariga. Unga som lever under exkluderande eller förtryckande samhällsstrukturer utsätts också ofta för stigmatisering och homogenisering, och får sällan möjlighet att beskriva sin egen verklighet. Det talas ofta om denna grupp, men sällan med den gruppen.

Att bli erkänd som den en är, med sina tankar, känslor och erfarenheter är helt centralt för individers möjligheter att bli självständiga personer. Personer som upplever att samhället aldrig erkänner deras verklighet, eller vars berättelse kidnappas, förvrängs eller förminsas kan drabbas av hopplöshetskänslor och ett främlingskap inför det övriga samhället. I samtal om unga i relation till fred och konflikt, i synnerhet när det finns en utbredd dystopisk berättelse om vissa unga, exempelvis kreoler¹, är det av största vikt att vi håller fast vid ett par principer:

¹ Unga som växer upp med frågor som relaterar till LSU:s analys att samtiden är postkolonial, och därmed brottas med frågor rörande identitet och tillhörighet, självhat, minder- och övervärdeskomplex, bor och verkar i socio-ekonomiskt utsatta, segregerade och stigmatiserade områden, samt har ett intresse av organisering och arbete i det demokratiska civilsamhället.

1. LSU:s utgångspunkt att unga är kompetenta, viktiga och unika individer. LSU ska synliggöra och motarbeta stigmatisering, homogenisering och förminskning av unga.
2. LSU:s utgångspunkt är vidare att vi primärt kan förstå hur individers liv formas genom att betrakta de yttre faktorer och strukturer som påverkar individernas liv.
3. LSU tror på politikens möjligheter att bidra till nedmontering av de faktorer och strukturer som är destruktiva för unga människor.
4. LSU väljer att inte acceptera problemformuleringar som går ut på att gruppen unga eller delar av gruppen unga är ”ett problem som måste lösas”.

Politiska prioriteringar

Resolution 2250 har vid författandet av detta papper varit antagen i knappt ett års tid. Det finns ett omfattande arbete som behöver göras för att sprida kunskap om resolutionen både hos unga och hos beslutsfattare. Därtill behövs nya arbetssätt och tankesätt för att resolutionen ska implementeras och för att unga ska kunna få en mer aktiv roll i fredsbyggande i Sverige. Med utgångspunkt i resolution 2250 verkar LSU för

- Att unga ska finnas representerade i samtal som handlar om ungas verklighet. Eftersom unga är en heterogen grupp är det viktigt att de unga som faktiskt berörs är de som deltar. I dessa samtal bör unga vara delaktiga i problemformuleringen.
- Att unga och ungdomsorganisationer ska få vara delaktiga i arbetet med att identifiera de exkluderande och förtryckande strukturer som påverkar ungas personers liv
- Att unga i högre grad ska inkluderas i beslutsfattande processer, från lokalt till globalt
- Att unga representeras i beslutsfattande församlingar minst motsvarande ungas andel av befolkningen
- Att förutsättningarna för ungas egen organisering ska stärkas
- Att LSU och andra ungdomsorganisationer får en rådgivande och konsulterande funktion gentemot FN:s säkerhetsråd, i synnerhet under 2017 och 2018 när Sverige har en av platserna i säkerhetsrådet.

Uppföljning av implementeringsarbetet

För att säkerställa att Resolution 2250 implementeras i FN:s medlemsländer behöver ett uppföljningssystem komma på plats. Det skulle kunna vara utgöra av en rad olika mätbara indikatorer som tagits fram i relation till resolutionen, likt det uppföljningssystem som finns för resolution 1325. Ungdomsrörelsen bör inkluderas i framtagandet av ett sådant uppföljningssystem.